

PROGRAMMAPLAN

voor de *Woonzorgvisie ouderen 2023 - 2030* in Vlaardingen

mi **Seniorenwelzijn** **rogplus** **DSW**

Datum: 24 oktober 2023
Versie: 1.0
Status: Definitief

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 De opgave in perspectief	4
1.3 Werken vanuit Positieve Gezondheid	4
1.4 Leeswijzer	4
2 Samenvattend overzicht	5
3 Pijler 1: Vernieuwen	7
4 Pijler 2: Ontwikkelen van wonen, leven en zorgen	10
4.1 Wonen	10
4.2 Leven	12
4.3 Zorgen	14
5 Pijler 3: Samenwerken	17
6 Aan de slag	19
6.1 Programmatisch werken	19
6.2 Governance	19
6.3 Communicatie en participatie	22
Bijlage 1: Gehanteerde definities	24
Bijlage 2: Format projectopdracht	25

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2022 is door de gemeente Vlaardingen, in nauwe samenspraak met partners in de stad, de *Woonzorgvisie ouderen 2023 – 2030* (hierna: woonzorgvisie) opgesteld. Hierin is gedefinieerd wat de opgave is, zowel inhoudelijk als in aantallen wat betreft de te realiseren verpleegzorgplaatsen en geclusterde woonvormen om langer thuis te kunnen wonen. Tevens is in de woonzorgvisie op hoofdlijnen opgenomen wat ieders rol en verantwoordelijkheid is ten aanzien van deze opgave. In april 2023 is de woonzorgvisie door de gemeenteraad van Vlaardingen vastgesteld.

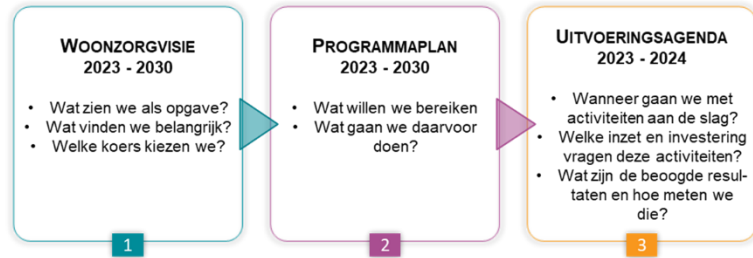
Van visie naar uitvoering

Voor de vertaling naar de uitvoering wordt gewerkt met een tweetal producten: dit programmaplan en daarnaast een uitvoeringsagenda gericht op de komende 1,5 jaar. De samenhang tussen deze producten is hiernaast gevisualiseerd.

Vanwaar deze tweedeling?

Allereerst geldt dat sprake is van een omvangrijke opgave. In een tijdsbestek van meerdere jaren via verschillende projecten moet worden gewerkt aan veel verschillende strategische doelen, waarbij samenhang belangrijk is en ook be-

waakt moet blijven. Dit vraagt om een programmatische aanpak (zie hoofdstuk 6) met een programmaplan als basis. Het programma richt zich op alle Vlaardingers die nu of in de toekomst tot de doelgroep ouderen¹ behoren en vraagt permanente samenwerking tussen alle bij de doelgroep betrokken partners in de stad. In het programmaplan is het hele portfolio aan activiteiten in één document samengebracht.

Voor de concretisering van de opgave in overzichtelijke porties, vindt daarnaast een vertaling plaats naar een uitvoeringsagenda. De eerste uitvoeringsagenda heeft een tijdshorizon tot einde 2024. Hierin zijn de geprioriteerde activiteiten voor de komende 1,5 jaar benoemd en nader geconcretiseerd in meetbare resultaten, planning, benodigde inspanningen en investeringen etc.

Samenwerking en participatie

Vanuit gezamenlijk eigenaarschap is op basis van de woonzorgvisie voorliggend programmaplan opgesteld in netwerksamenwerking met de volgende partijen:

- Argos Zorggroep
- Cedrah
- DSW zorgkantoor
- Frankelandgroep
- Gemeente Vlaardingen
- Minters
- ROGplus
- Seniorenwelzijn
- Waterweg Wonen
- Woningstichting Samenwerking
- Zonnehuisgroep Vlaardingen

Daarnaast is een aantal bijeenkomsten georganiseerd voor bij de doelgroep betrokken partijen in de stad. Allereerst in december 2022, voor toetsing van de woonzorgvisie en het ophalen van input voor het programmaplan. Daarna in juni 2023 voor toetsing en bespreking van het programmaplan en het ophalen van input voor de uitvoeringsagenda. Daarbij zijn organisaties uitgedaagd om met deze opgave aan de slag te gaan en daarin (nieuwe) samenwerkingen op te zoeken en aan te gaan.

¹ We richten ons in het programmaplan en de uitvoeringsagenda op de doelgroep ouderen, zoals afgebakend in de Woonzorgvisie. Voor de specifieke oudere aandachtsgroepen zal vanuit de integrale woonzorgvisie worden gedefinieerd wat nodig is. De betreffende zorgorganisaties worden daar thematisch bij betrokken.

1.2 De opgave in perspectief

De in de woonzorgvisie beschreven opgave staat in het perspectief van de landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen en kaders. Dit is in de afbeelding hiernaast gevisualiseerd. Voor dit programmaplan betekent dit allereerst dat er binnen de kaders gehandeld moet worden en dat bij de verdere uitwerking de ontwikkelingen gevolgd worden en waar nodig hierop wordt aangesloten. Dit kan invloed hebben op de inhoud van dit programma. In hoofdstuk 6 is opgenomen op welke wijze afstemming en sturing hierop in gezamenlijkheid plaatsvindt.

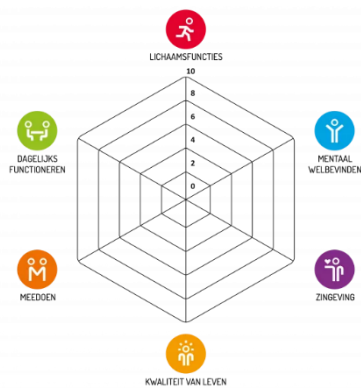

Daarnaast levert de opgave en de uitvoering die we hieraan geven ook input op voor toekomstig te ontwikkelen of herijken kaders. Bij het actualiseren van bijvoorbeeld de toekomstvisie is het van belang dat de gemeente dit onderwerp op de juiste manier aandacht geeft.

1.3 Werken vanuit Positieve Gezondheid

De woonzorgvisie vormt de gezamenlijke basis van alle betrokkenen voor definitie van de opgave en ambitie. Ook geeft de woonzorgvisie inhoudelijke kaders aan door definitie van de randvoorwaarden en uitgangspunten.

We hebben gemerkt dat het spreken van een gezamenlijke taal en filosofie belangrijk is om tot een vruchtbare samenwerking te komen. De filosofie van Positieve Gezondheid geeft richting aan al het handelen in Vlaardingen op deze opgave en heeft ook al zijn vertaling gekregen in de opzet van de drie pijlers.

Kortweg komt het erop neer dat we – bij alle ontwikkeling die we doen – primair het accent leggen op de ouderen zelf, op hun (veer)kracht en wat voor hen het leven betekenisvol maakt. Naast patiënt of cliënt zijn ouderen vooral mensen met kwaliteiten, krachten en behoeften. We willen bijdragen aan het vermogen van mensen om met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren.

Vanuit de filosofie Positieve Gezondheid zijn zes dimensies gedefinieerd die deze bredere kijk op gezondheid weergeven: meedoen, dagelijks functioneren, lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving en kwaliteit van leven. Door te denken en werken

vanuit deze benadering blijkt in de praktijk dat zorgverleners heel andere gesprekken voeren met hun cliënten en op een andere manier van betekenis kunnen zijn.

De benadering van Positieve Gezondheid is binnen de visie en het programmaplan terug te vinden in de stevige verankering van welzijn en welbevinden. Of het nu om ontwikkeling van woonvormen of het anders inrichten van de zorg gaat. Ook in het handelen van vrijwilligers en professionals is Positieve Gezondheid de komende jaren het uitgangspunt.

1.4 Leeswijzer

In dit programmaplan is uitgewerkt wat de doelstellingen, resultaten en daarvoor benodigde activiteiten zijn voor deze opgave. De hoofdstukken 2, 3 en 4 bevatten de uitwerking van de doelstellingen en activiteiten per pijler. Tot slot beschrijft hoofdstuk 5 hoe we in Vlaardingen samen als betrokken partners aan de slag gaan met deze opgave. Zaken als een programmastructuur, communicatie, participatie en financiën komen hierin aan de orde. De opgenomen bijlage bevat een overzicht van definities die we in Vlaardingen hanteren en die helpend zijn voor het op de juiste wijze lezen van dit document.

2 Samenvattend overzicht

Voor de overzichtelijkheid is de inhoud van dit programmaplan samengevat in enkele tabellen, waarin de doelen en subdoelen geclusterd zijn weergegeven per pijler.

Pijler 1: Vernieuwen

1.1 Versterken bewustwording en informatievoorziening over veranderingen in de samenleving en ouder worden in Vlaardingen	
1.	Informeren van de samenleving
2.	Vindbaarheid van partijen en voorzieningen vergroten
3.	Versterken wijkteams t.b.v. doelgroep ouderen
4.	Toewerken naar Vlaardingen als dementievriendelijke gemeente
1.2 Vergroten zelfregie en sociaal welbevinden en (daardoor) inzetten op het voorkomen van opschaling naar zwaardere zorg en medicalisering	
1.	Intensiveren van Welzijn op Recept (WOR)
2.	Vergroten van de zichtbaarheid van Welzijn
3.	Breder inzetten instrumenten voor versterking eigen kracht en zelfregie
1.3 Inzetten op digitale vaardigheden en meer inzet van (zorg)technologie	
1.	Digitaal vaardig(er) maken van de (toekomstige) ouderen
2.	Gezamenlijk onderzoeken en toepassen van eHealth en zorg-specifieke domotica

Pijler 2: Ontwikkelen

Onderdeel 'Wonen'

2.1 Ontwikkelen van een voor Vlaardingen passend raamwerk van wonen, welzijn en zorg voor geclusterde woonvormen	
1.	Ontwikkelen van een raamwerk voor wonen, welzijn en zorg
2.2 Realiseren van voldoende geschikte woonvormen voor ouderen	
1.	Vaststellen (on)mogelijkheden m.b.t. verpleegzorgplaatsen
2.	Realiseren van meerdere 'wonen, welzijn en zorg-locaties' voor ouderen
3.	Concretiseren fysieke vertaling woonzorgopgave incl. voorzieningen
4.	Verbinden ontwikkelpartners aan de lokale opgave
5.	Aan de slag bij particuliere verhuurcomplexen
6.	Onderzoeken mogelijkheden en behoeften voor nieuwbouw locaties
2.3 Verbeteren van de doorstroming van ouderen op de woningmarkt	
1.	Inzetten op het verbeteren van doorstroming
2.4 Verbeteren van de fysieke leefomgeving en openbare ruimte voor ouderen	
1.	Borgen behoeften ouderen in omgevingsvisie en omgevingsplannen
2.	Onderzoeken mogelijkheden fysieke verbindingen in wijk Holy-West ('zorgboulevard')

Onderdeel 'Leven'

2.5 Doorontwikkelen wijkgericht welzijns- en bewegingsaanbod voor ouderen	
1.	Verbinden en verstevigen wijkgericht welzijns- en bewegingsaanbod voor ouderen
2.	Gericht(er) benutten Wijkpeil
3.	(Beter) benutten en eventueel vergroten van mogelijkheden voor ontmoeting
4.	Investeren op het voorzieningenniveau
2.6 Vergroten en promoten aanbod aan zingevingactiviteiten voor ouderen	
1.	Opstarten zingevingnetwerk
2.	Verbinden vraag en aanbod aan zingevingactiviteiten
2.7 Optimaliseren vervoersmogelijkheden voor ouderen in Vlaardingen	
1.	Verbeteren beschikbaarheid en vindbaarheid van mobiliteitsoplossingen voor ouderen

Onderdeel 'Zorgen'

2.8 Efficiënter en effectiever vormgeven van zorg(landschap)	
1.	Doorontwikkelen (intensieve) zorg thuis
2.	Onderzoeken mogelijkheden voor effectieve inzet (thuis)zorgorganisaties
3.	Experimenteren met integraal en domeinoverstijgend werken
4.	Versoepelen overgang vanuit Zvw of Wmo naar Wlz
5.	Samenwerken aan ánders zorgen
6.	Verbeteren zicht op wensen en behoeften van verschillende culturen

7.	Waarborgen juiste gegevensuitwisseling
2.9 Versterken van verbinding tussen formele en informele zorg	
1.	Netwerken in de wijk versterken
2.	Versterken inzet vrijwilligers voor ouderen
2.10 Verbeteren zicht op en ondersteuning van mantelzorgers	
1.	Verbeteren respijtzorg
2.	Beter zicht op mantelzorgers
3.	Ondersteunen jonge en werkende mantelzorgers

Pijler 3: Samenwerken

3.1 Versterken verbinding tussen domeinen van wonen, welzijn en zorg voor meer samenhang in beleidsvorming en uitvoering	
1.	Samenwerking in de wijken versterken
2.	Verbinden van de domeinen wonen, welzijn en zorg binnen de gemeente
3.	Meer verbinding tussen gezondheid en welzijn a.d.h.v. cliëntreis
3.2 (Door)ontwikkelen domeinoverstijgende financiering op de opgave	
1.	Onderzoeken duurzame domeinoverstijgende financiering
3.3 Werken aan een aantrekkelijk werk- en woonklimaat voor zorg- en welzijnspersoneel	
1.	Samenwerken voor een gerichte inzet van zorgpersoneel
2.	Mogelijkheden benutten voor samenwerking
3.	Versterken prettig werk- en woonklimaat voor zorg- en welzijnspersoneel

3 Pijler 1: Vernieuwen

Bestaande werkwijzen en oplossingen zijn niet houdbaar en haalbaar voor de langere termijn. In lijn met de trends en ontwikkelingen in Vlaardingen en de beleidsmatige ontwikkelingen vanuit de Rijksoverheid is helder dat het anders moet. Op dit vlak lopen al diverse initiatieven en via dit programmaplan gaan we de komende periode verder werken aan vernieuwing.

3.1.1 Wat willen we bereiken?

Via deze pijler gaan we inzetten op een beweging naar de voorkant én vernieuwing. Zo zetten we in op vroegsignalering en preventie, maar ook op bewustwording rondom ouder worden in de samenleving, bij (toekomstige) ouderen en hun omgeving. Aandacht voor zingeving, sociale contacten, positieve gezondheid, leefstijl, gezonde voeding, rook- en drinkgedrag en beweeggewoontes mag nog meer ingebed worden in de samenwerking tussen de partners in de stad. Partijen in de stad gaan hierin meer samen optrekken en zorgen voor goede communicatie en informatieverstrekking. Daarnaast gaan we actief aan de slag met innovatie; we stellen ons steeds de vraag: “kan het ook anders?”. Technologische mogelijkheden willen we actiever inzetten om ouderen te helpen en druk op (mantel)zorg te verlichten.

Doelstellingen pijler 1 ‘Vernieuwen’

- 1.1 Versterken bewustwording en informatievoorziening over veranderingen in de samenleving en ouder worden in Vlaardingen
- 1.2 Vergroten zelfregie en sociaal welbevinden en (daardoor) inzetten op het voorkomen van opschaling naar zwaardere zorg en medicalisering
- 1.3 Inzetten op digitale vaardigheden en meer inzet van (zorg)technologie

3.1.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Doelstelling 1.1 Versterken bewustwording en informatievoorziening over veranderingen in de samenleving en ouder worden in Vlaardingen

Uit onderzoeken blijkt dat veel ouderen pas nadenken over voor hen passende woonvorm en gewenste zorg(vormen) als zij te maken krijgen met concrete gezondheidsvraagstukken. We gaan meer inzetten op bewustwording. Allereerst breed in de samenleving om alle inwoners helder te maken hoe de samenleving verandert en wat dit betekent, ook voor de zogeheten ‘dragere’ die zich vaak van deze rol niet bewust zijn. Daarnaast specifiek bij ouderen, om hen vroegtijdig bewust te maken, te laten nadenken en te helpen hierin tot toekomstgerichte keuzes te komen, vanuit de filosofie van Positieve Gezondheid. Daarbij hoort ook de bewustwording dat door de schaarste niet alles (meer) kan; daar zullen we eerlijk en duidelijk over zijn.

Omschrijving subdoelen

1. Informeren van de samenleving [prioriteit 2023 / 2024]	We gaan een brede campagne / communicatiestrategie opzetten om te werken aan meer bewustwording onder alle inwoners van Vlaardingen. Daarnaast richten we ons ook op medewerkers bij betrokken partijen (professionals en vrijwilligers) en mantelzorgers. Om hiertoe te komen wordt een strategie met een mix van instrumenten ontwikkeld. Zaken die we aandacht willen geven, zijn: <ul style="list-style-type: none">• Het toenemende belang van samenredzaamheid• Campagne langer zelfstandig wonen• Continue aandacht voor oud(er) zijn• Mogelijkheden voor ouderen in Vlaardingen op het gebied van wonen, welzijn en zorg Uiteraard hebben we aandacht voor de samenwerking in communicatie tussen de betrokken partijen, zodat een eenduidige communicatie plaatsvindt en we inwoners en (potentiële) cliënten op de juiste wijze kunnen bereiken.
2. Vindbaarheid van partijen en voorzieningen vergroten	We gaan werken aan een goede vindbaarheid van de mogelijkheden en bestaande voorzieningen in Vlaardingen. Zo bouwen we aan goede informatievoorziening over ouder worden in Vlaardingen, met verwijzing naar diensten van maatschappelijke partners, zodat inwoners de weg kunnen vinden. Mogelijke vormen hierbij zijn (niet uitputtend): <ul style="list-style-type: none">• Brochures met informatie op ‘vindplaatsen’, zoals bij de huisarts en wijkteams;• Pagina op de gemeentelijke website met informatie op dit specifieke onderwerp;• Digitale sociale kaart, die eenvoudig de weg wijst (in samenhang met programma transformatie);• Informatiebrief voor inwoners die de leeftijd van 65 bereiken om hen tijdig goed te informeren.
3. Versterken wijkteams t.b.v. doelgroep ouderen [prioriteit 2023 / 2024]	De wijkteams zijn een belangrijk startpunt voor inwoners die hulp, ondersteuning of zorg nodig hebben. Met het oog op de toenemende vragen rondom ouderen willen we de wijkteams graag versterken. We

	gaan daarom onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om binnen de sociale wijkteams een aandachtsfunctionaris ouderen aan te stellen, die dichtbij de mensen staat en vraag en aanbod bij elkaar weet te brengen.
4.	<p>Toewerken naar dementievriendelijke gemeente [prioriteit 2023 / 2024]</p> <p>We ontwikkelen de gemeente Vlaardingen tot een dementievriendelijke gemeente. Dit doen we om burgers, bedrijven en organisaties te stimuleren en faciliteren zich actief in te zetten voor acceptatie en herkenning van dementie. We doen dit onder meer door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Training organisaties en inwoners • Vroegsignalering bij vrijwilligers • Informatievoorziening m.b.t. dementie <p>Per september 2023 wil de gemeente Vlaardingen officieel een dementievriendelijke gemeente zijn. Ook in de komende jaren zal dit thema aandacht blijven vragen en krijgen.</p>

Doelstelling 1.2 Vergroten zelfregie en sociaal welbevinden en (daardoor) inzetten op het voorkomen van opschaling naar zwaardere zorg en medicalisering

Centraal in onze ambitie staat dat we willen dat ouderen zo lang en goed mogelijk kunnen meedoen in de samenleving. Dit begint al in een vroeg stadium, als er nog geen (zware) zorgvraag nodig is. Uiteindelijk ligt er een lijn van welzijnswerk tot zware zorg. Versterking 'aan de voorkant' helpt de opschaling naar zware zorg en medicatie uit te stellen en/of te voorkomen. Om de zelfregie en het sociaal welbevinden te vergroten, zetten we daarom – vanuit Positieve Gezondheid – in op de versterking van het welzijnswerk, samenredzaamheid en inzet van instrumenten om de eigen kracht en regie te vergroten.

Omschrijving subdoelen

1.	<p>Intensiveren van Welzijn op Recept (WOR) [prioriteit 2023 / 2024]</p> <p>Bij veel ouderen blijkt in de praktijk dat zij naar de huisarts gaan en soms een medische doorverwijzing of medicatie voorschrift ontvangen, terwijl sprake is van een onderliggende welzijnsvraag. Via Welzijn op Recept kunnen huisartsen hun cliënten doorverwijzen voor enkele gesprekken met welzijnspartijen. Op dit moment vindt dat al plaats binnen Vlaardingen. Om de zelfregie en het sociaal welbevinden te vergroten, willen we deze inzet de komende jaren intensiveren.</p>
2.	<p>Vergroten van de zichtbaarheid van Welzijn</p> <p>Veel inwoners zijn bekend met de zorgorganisaties. Dat er ook welzijnspartijen actief zijn en welke mogelijkheden deze partijen aanbieden, is in het algemeen minder bekend. Van belang is daarom bij inwoners de zichtbaarheid en herkenbaarheid van welzijn te vergroten. Dit zou kunnen door middel van een vaste of mobiele locatie in de stad. Aan de hand van een cliëntreis kunnen mogelijke risico- en contactmomenten goed in beeld worden gebracht.</p>
3.	<p>Breder inzetten instrumenten voor versterking eigen kracht en zelfregie [prioriteit 2023 / 2024]</p> <p>De afgelopen jaren zijn in het land ervaringen opgedaan met nieuwe vormen om de eigen kracht van (toekomstige) ouderen te versterken. Specifiek betreft dit het werken met bewezen interventies als <i>Powerful Ageing</i> en <i>Reablement</i>², maar ook valpreventie. Op beperkte schaal wordt dit in de MVS regio al vormgegeven. We gaan onderzoeken hoe we deze instrumenten breder kunnen inzetten, met name voor ouderen die (nog) geen hulp- of ondersteuningsvraag hebben.</p>

Doelstelling 1.3 Inzetten op digitale vaardigheden en meer inzet van (zorg)technologie

Eén van de lijnen uit het landelijke Programma Wonen, ondersteuning en zorg voor ouderen (WOZO) is 'digitaal als het kan'. In de praktijk blijkt dat veel ouderen nog onvoldoende digitaal vaardig zijn om hierin mee te komen. We gaan daarom actief hierop inzetten. Daarnaast willen we meer inzet van (zorg)technologie om de zorgen over de beschikbare zorgcapaciteit aan te pakken. Hiervoor wordt in de regio nauw samengewerkt via het *Regionale programma ouderenzorg*. Voor de korte termijn zetten we in wat nu al mogelijk is en volgen verder de landelijke ontwikkelingen.

Omschrijving subdoelen

1.	<p>Digitaal vaardig(er) maken van de (toekomstige) ouderen</p> <p>We kunnen niet meer zonder alle digitale oplossingen en veel informatie is in eerste instantie digitaal beschikbaar. Steeds meer en steeds vaker zullen ouderen hier ook mee te maken krijgen. De ouderen van de komende decennia zijn hier niet mee opgegroeid en/of in meegegroeid; hun digitale vaardigheden vragen nog aandacht. Daar willen we de komende jaren op inzetten. Gedacht kan worden aan het gebruik van Digivaardig in de zorg (link), Welkom Online van het Ouderenfonds (link), Zorg van Nu (link) of de Handreiking Digitalisering van het Zorg innovatie Forum (link).</p>
2.	<p>Gezamenlijk onderzoeken en toepassen van eHealth en zorg-specifieke domotica</p>

² Dit zijn methodieken die gericht zijn op het versterken van de fysieke zelfredzaamheid van ouderen om bijvoorbeeld langer zelfstandig het huishouden of de boodschappen te kunnen doen of (weer) zelfstandig te kunnen douchen.

Uit de cijfers blijkt dat de schaarste van professionals, vrijwilligers en mantelzorgers de komende jaren toe zal nemen, onder meer door de sterke groei van de doelgroep ouderen. Dit vraagt om vernieuwing van de zorg. In Vlaardingen werken het zorgkantoor en de zorgorganisaties samen om oplossingen te onderzoeken en toe te passen. Het regionale contracteerbeleid van DSW geeft hier bovendien richting aan.

4 Pijler 2: Ontwikkelen van wonen, leven en zorgen

De in de *Woonzorgvisie ouderen 2023 – 2030* beschreven opgave vraagt om ontwikkeling. Enerzijds op de terreinen van wonen, leven / welzijn en zorgen specifiek; anderzijds juist ook in samenhang tussen deze facetten. In de uitwerking van deze pijler zijn beide vormgegeven.

4.1 Wonen

4.1.1 Wat willen we bereiken?

De opgave én landelijke ontwikkelingen rondom volkshuisvesting, aandachtsgroepen en urgenties vragen om nieuwe woonvormen en/of woonzorgconcepten voor ouderen. Voldoende toegankelijke woningen is een voorwaarde om langer zelfstandig te blijven wonen en om doorstroom mogelijk te maken. We gaan in Vlaardingen goed kijken naar de behoefte voor de lange termijn, om uiteindelijk in een goede mix van verbouwen en bouwen concreet aan de slag te gaan. Ook het verbreden van het voorzieningenaanbod is daarbij een aandachtspunt. Op basis van aanbod en behoefte wordt bepaald of uitbreiding van het aantal toegankelijke en betaalbare woningen in Vlaardingen noodzakelijk is.

We gaan daarvoor met elkaar onderzoeken wat we precies nodig hebben, hoeveel woningen en woonvormen én waar in de stad we deze willen en kunnen situeren. Op deze manier werken we toe naar meer woonmogelijkheden voor ouderen in de stad, een betere aansluiting op welzijn en zorg met oog voor de fysieke leefomgeving en openbare ruimte.

Doelstellingen pijler 2 'Ontwikkelen: wonen'

- 2.1 Ontwikkelen van een voor Vlaardingen passend raamwerk van wonen, welzijn en zorg voor geclusterde woonvormen
- 2.2 Realiseren van voldoende geschikte woonvormen voor ouderen
 - Tot 2030 in totaal 110 extra verpleegzorgplaatsen (intramuraal of via VPT, voor doelgroep 3)
 - Tot 2030 in totaal 300 geschikte woningen in geclusterde of nieuwe woonvormen
- 2.3 Verbeteren van de doorstroming van ouderen op de woningmarkt
- 2.4 Verbeteren van de fysieke leefomgeving en openbare ruimte voor ouderen

4.1.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Voor geclusterde woonvormen³ hebben we een 'algemeen raamwerk' nodig van eisen en wensen om op een goede manier wonen, welzijn en zorg in een complex te verbinden en duurzaam vorm te geven. Dit raamwerk moet betrokken woningcorporaties, welzijnspartijen en zorgorganisaties – waar relevant samen met huurders – helpen om tot goede samenwerking, onderlinge afspraken, organisatie en financiering te komen in een complex, wijk of gebied.

Doelstelling 2.1 Ontwikkelen van een voor Vlaardingen passend raamwerk van wonen, welzijn en zorg voor geclusterde woonvormen

Op basis van de leerervaringen van onder meer de pilot Prettig Wonen, het Plus Wonen concept varianten zoals de Rotterdamse Thuisplusflats is behoefte aan een gezamenlijk 'raamwerk' dat richting geeft bij ontwikkeling van een concept voor wonen, welzijn en zorg. Inmiddels is tijdens totstandkoming van dit programma al gewerkt aan deze doelstelling. Via het *Programma Regionale aanpak ouderenzorg* heeft dit medio 2023 geresulteerd in het concept 'Gezond & Wel Thuis'. Met deze basis kunnen we ook in Vlaardingen aan de slag.

Omschrijving subdoelen

1. Ontwikkelen van een raamwerk voor wonen, welzijn en zorg [prioriteit 2023 / 2024]

In de achterliggende jaren zijn waardevolle ervaringen opgedaan, binnen en buiten Vlaardingen, met concepten van wonen, welzijn en zorg. We willen deze leerervaringen samenbrengen in één nieuw concept, dat in Vlaardingen de basis kan vormen om in bestaande complexen meer mogelijkheden en onderlinge verbinding tot stand te brengen. Daarvoor ontwikkelen we in regionaal verband (WSD regio) een gezamenlijk 'raamwerk wonen, welzijn en zorg (wwz)', onder regie van het *Programma regionale aanpak ouderenzorg*.

Doelstelling 2.2 Realiseren van voldoende geschikte woonvormen voor ouderen

In flink tempo zullen we in Vlaardingen voldoende aanbod moeten creëren aan geschikte woonvormen mét welzijn en zorg voor ouderen om aan de toenemende vraag te kunnen voldoen. Daarbij

³ In bijlage 1 staat de definitie die we hanteren voor geclusterde woonvormen.

onderscheiden we woonvormen voor de diverse doelgroepen, zoals in de woonzorgvisie en bijlage 1 benoemd. De 110 verpleegzorgplaatsen moeten geschikt zijn voor in ieder geval doelgroep 3 (ZZP4 en hoger) en dus ingericht op het leveren c.q. ontvangen van zware verpleeghuiszorg. We richten ons hierbij op geclusterde zorg in de intramurale locaties dan wel in aanleunende gebouwen. Binnen deze ontwikkeling hebben we oog voor de toenemende doelgroep van mensen met dementie.

De 300 woningen in geclusterde of nieuwe woonvormen moeten geschikt zijn voor in ieder geval de doelgroepen 0, 1 en 2. We richten ons hierbij primair op geclusterde woonvormen in de wijken, dus verspreid door de stad. Daarbij beginnen we met bestaande woningen en geschikte complexen van de woningcorporaties. In de prestatieafspraken tussen gemeente en woningcorporaties vindt een jaarlijkse vertaling plaats van de afspraken in dit programmaplan. Tegelijkertijd volgen we de (particuliere) nieuwbouwontwikkelingen en sturen zo mogelijk op geschikte woonvormen in de projectontwikkeling.

Omschrijving subdoelen	
1.	Vaststellen (on)mogelijkheden m.b.t. verpleegzorgplaatsen [prioriteit 2023 / 2024] In de Woonzorgvisie is opgenomen dat er tot 2030 in totaal 110 extra verpleegzorgplaatsen nodig zijn in Vlaardingen. Deze zijn gedefinieerd als <i>woonplekken voor ouderen (65+) waarin vanuit de Wlz door verplegings- en verzorgingsinstellingen zorg wordt geleverd, intramuraal in verpleeghuis of extramuraal via MPT en/of VPT</i> . We zullen met elkaar de komende jaren vaststellen wat hierin wel en niet mogelijk is, zowel qua uitbreiding van de intramurale capaciteit als het realiseren van extramurale verpleegzorgplaatsen. Hierbij is samenhang nodig met de vastgoedstrategie van de diverse zorgorganisaties.
2.	Realiseren van meerdere 'wonen, welzijn en zorg-locaties' voor ouderen [prioriteit 2023 / 2024] In de Woonzorgvisie is eveneens opgenomen dat er 300 extra geclusterde woonvormen of nieuwe woonoplossingen nodig zijn tot aan 2030. Een belangrijke stap hierop willen we zetten door aan de slag te gaan op enkele quick win locaties met het concept Gezond & Wel Thuis. In 2023 starten we met het opzetten van de eerste locaties, intentie is om de komende jaren dit concept uit te rollen naar meerdere geclusterde woonvormen in de verschillende wijken.
3.	Concretiseren fysieke vertaling woonzorgopgave incl. voorzieningen [prioriteit 2023 / 2024] We gaan aan de slag om het toekomstbeeld van de stad beter inzichtelijk te maken. Wat is de gewenste spreiding van ouderen door de stad, hoe gaan we hierbij om met de diverse wijken, kiezen we voor concentratie of juist niet, wat is nodig aan nieuwbouw en waar en volgens welke criteria moet dit dan tot stand komen? We maken hierbij gebruik van eerdere onderzoeken (Fortuna rapportage en ABF), met onder meer een verdieping op de inkomenscategorieën. Naast de opgave voor wonen brengen we hierbij het huidige en gewenste voorzieningenniveau in beeld.
4.	Verbinden ontwikkelpartners aan de lokale opgave Op basis van de opgestelde fysieke vertaling van onze opgave, waaruit de wensen en mogelijkheden voor de toekomst volgen, gaan we in gesprek met particuliere beleggers, projectontwikkelaars, gebiedsontwikkeling en particuliere woningeigenaren. De insteek hiervan is om samen te werken in Vlaardingen aan de lokale opgave, goede onderlinge afstemming te waarborgen en zo tot de gewenste ontwikkelingen te komen. We zullen onder meer gaan werken met een integraal Programma van Eisen voor particuliere ontwikkelaars.
5.	Aan de slag bij particuliere verhuurcomplexen Waar de eerste activiteiten zich met name richten op de wooncomplexen van de lokale woningcorporaties, gaan we vervolgens ook in gesprek met VVE besturen in de stad. Vanuit de diverse betrokken partijen willen we hen bewust maken van de opgave. Ook gaan we in gesprek over de mogelijkheden voor het geschikt(er) maken van woningen, bijvoorbeeld via collectieve woningaanpassingen, de verbinding met welzijn en zorg en het zorgdragen voor (brand)veiligheid voor o.a. levering van verpleeghuiszorg aan huis.
6.	Onderzoeken mogelijkheden en behoeften voor nieuwbouw locaties Binnen het woningbouwprogramma gaan we op zoek naar mogelijkheden om de komende jaren te bouwen wat extra nodig is voor ouderen in Vlaardingen. Waar we ons in eerste instantie richten op de bestaande bouw, willen we hierbij ruimte bieden aan ten minste één lokaal woonzorginitiatief voor nieuw. Ook willen we in de diverse wijken woningen ontwikkelen die zowel voor ouderen geschikt zijn als – zeker op termijn – ook voor andere doelgroepen. Uit de fysieke vertaling zal volgen welke omvang deze nieuwbouwplannen hebben en wat hiervoor de mogelijkheden zijn. Deze subdoelstelling is nauw verbonden met punt 3 hierboven.

Doelstelling 2.3 Verbeteren van de doorstroming van ouderen op de woningmarkt

Uit onderzoeken blijkt dat ouderen vaak pas denken aan verhuizen als er eigenlijk al acute behoefte is aan ondersteuning of (zware) zorg. Gesteund door een versterkte informatievoorziening (pijler 1) gaan we als partijen samen werken aan het stimuleren van de doorstroming van ouderen op de woningmarkt – zowel huur als koop – waar dat nodig is. Ouderen die in een 'niet passende woning' wonen zijn hierin specifiek de doelgroep die we de mogelijkheden willen bieden om tijdig naar een passende woonvorm / woonoplossing te verhuizen. Betere doorstroming zorgt er bovendien voor dat andere woningzoekenden in Vlaardingen meer mogelijkheden krijgen.

Omschrijving subdoelen

1. Inzetten op het verbeteren van doorstroming

Eén van de aspecten in de opgave betreft de doorstroming op de woningmarkt. Veel 'reguliere' woningzoekenden kunnen nauwelijks een woning vinden, onder meer doordat veel ouderen langer thuis blijven wonen. Enerzijds zal dit de praktijk blijven, tegelijkertijd willen we onderzoeken waar kansen liggen om de doorstroming te bevorderen. Dat doen we allereerst door het ontwikkelen van wonen, welzijn en zorglocaties en op termijn door het – waar nodig – toevoegen van voor ouderen geschikte woningen. Daarnaast brengen we in beeld wat op dit moment de kansen en belemmeringen zijn voor doorstroming van ouderen, voor zowel huur- als koopwoningen.

Gezamenlijk komen we vervolgens tot het ontwikkelen van interventies voor het bevorderen van doorstroom; met aandacht voor de bekostiging, verantwoordelijkheden en uitvoering. Mogelijke vormen zijn: stimuleringsregelingen, lokale doorstroommakelaar en in gesprek met ouderen bij transitie momenten. De inzet van deze interventies gaan we monitoren, evalueren en waar nodig bijstellen.

Doelstelling 2.4 Verbeteren van de fysieke leefomgeving en openbare ruimte voor ouderen

Bij de fysieke kant van de opgave voor ouderen hoort ook de inrichting van de openbare ruimte en daarmee de leefomgeving van de ouderen. Een meer vergrijzende samenleving vraagt om een demetievriendelijke openbare ruimte die toegankelijk is voor ouder wordende Vlaardingers, bijvoorbeeld om met de rollator naar de supermarkt te kunnen, elkaar te kunnen ontmoeten en op een prettige manier buiten te bewegen. Een stimulerende omgeving heeft een preventieve werking en zorgt voor minder cognitieve en fysieke achteruitgang. In de omgevingsvisie en het omgevingsplan zullen we de aandachtspunten voor de fysieke leefomgeving en benodigde voorzieningen vanuit de doelgroep ouderen verankeren, uiteraard met oog voor de lange termijn.

Omschrijving subdoelen

1. Borgen behoeften ouderen in omgevingsvisie en omgevingsplannen [prioriteit 2023 / 2024]

Bij een sterk vergrijzende samenleving is aandacht nodig voor de openbare ruimte en de leefomgeving. We borgen dit door concrete kaders op te nemen in omgevingsvisie en omgevingsplannen, gericht op een toegankelijke buitenruimte voor (dementerende) ouderen en levensloopbestendige inrichting van de openbare ruimte.

2. Onderzoeken mogelijkheden fysieke verbindingen in wijk Holy-West ('zorgboulevard') [prioriteit 2023 / 2024]

In de wijk Holy wonen op dit moment de meeste ouderen, zijn de meeste verpleeghuizen gesitueerd en zijn diverse grote wooncomplexen met een overwegend oudere bewonerspopulatie. We gaan onderzoeken wat de wensen en mogelijkheden zijn om de toegankelijkheid en leefbaarheid voor ouderen in het westelijke gedeelte van de wijk (vaak de 'zorgboulevard' genoemd) te vergroten en de bestaande voorzieningen meer met elkaar te verbinden.

4.2 Leven

4.2.1 Wat willen we bereiken?

Ouderen kunnen zo lang mogelijk meedoen in de samenleving, is onze ambitie. Geïnspireerd door de visie van Positieve Gezondheid zijn enkele relevante aspecten hiervoor opgenomen in deze pijler. Voor alle doelgroepen geldt dat we onderzoeken hoe de kwaliteit van leven en het fysiek en mentaal welzijn kunnen bevorderen. Daarbij ontwikkelen we mensgericht: we gaan primair uit van het vermogen van de ouderen zelf en versterken en ondersteunen dit waar nodig en mogelijk.

Doelstellingen pijler 2 'Ontwikkelen: leven'

2.5 Doorontwikkelen wijkgericht welzijns- en bewegingsaanbod voor ouderen

2.6 Vergroten en promoten aanbod aan zingevingactiviteiten voor ouderen

2.7 Optimaliseren vervoersmogelijkheden voor ouderen in Vlaardingen

4.2.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Doelstelling 2.5 Doorontwikkelen wijkgericht welzijns- en bewegingsaanbod voor ouderen

Binnen Vlaardingen zijn meerdere welzijnspartijen actief, waarbij een deel van het aanbod specifiek is gericht op ouderen. Dit welzijnswerk is erg belangrijk als het gaat om ontmoeting, daginvulling en zingeving. Ouderen kunnen daarnaast van betekenis zijn in het eigen netwerk, in de wijk of op andere

plaatsen in een rol als mentor, coach of vrijwilliger. Belangrijk is dat goede onderlinge afstemming plaatsvindt om de inzet te richten en optimaliseren. Ook gaan we inzetten op het versterken van de samenwerking met (thuis)zorgorganisaties, woningcorporaties en wijkteams enerzijds en bedrijfsleven en onderwijs anderzijds om tot een meer gezamenlijke, wijkgerichte programmering te komen die aansluit bij de wensen en behoeften van ouderen, onder regie van de welzijnspartijen. Ook het bewegingsaanbod in de wijken, met de juiste partners die hierin kunnen ondersteunen, is een belangrijk onderdeel.

Omschrijving subdoelen	
1.	<p>Verbinden en verstevigen wijkgericht welzijns- en bewegingsaanbod voor ouderen [prioriteit 2023 / 2024]</p> <p>We gaan in beeld brengen wat het actuele welzijns- en bewegingsaanbod voor ouderen in Vlaardingen is, gespecificeerd naar de verschillende wijken en voor inwoners met verschillende culturele achtergronden. Op basis van deze 'nulmeting' gaan we met betrokken partijen aan de slag om het aanbod meer te verbinden en te verstevigen waar nodig. Daarbij hoort dat we onderlinge afspraken maken over inzet, samenwerking etc. (van 'naast elkaar' naar 'met elkaar'). Specifieke aandachtspunten hierin zijn de regie en coördinatie m.b.t. welzijn(sactiviteiten) die vorm kan krijgen via bijvoorbeeld sociaal verbinder op locaties / in buurten en/of de verbindende rol van Ambulant Ouderenwerkers.</p>
2.	<p>Gericht(er) benutten Wijkpeil</p> <p>Regelmatig wordt een peiling onder ouderen uitgevoerd op het gebied van wonen, werken, veiligheid en gezondheid. Dit instrument <i>Wijkpeil</i> willen we gericht(er) gaan inzetten om bij te dragen aan de gewenste beweging in Vlaardingen. Concreet gaan we Wijkpeil gebruiken bij de volgende zaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In complexen en buurten waar een wonen, welzijn en zorg concept wordt vormgegeven, zowel als nulmeting als ten behoeve van monitoring; • Op locaties waar veel ouderen geclusterd bij elkaar wonen (80% is 65+) <p>De uitkomsten van het Wijkpeil benutten we als input voor de vormgeving van buurtgericht welzijnsaanbod, in combinatie met wonen en zorg.</p>
3.	<p>(Beter) benutten en eventueel vergroten van mogelijkheden voor ontmoeting [prioriteit 2023 / 2024]</p> <p>Ontmoeten speelt een belangrijke rol bij het opdoen van betekenisvolle contacten, het voorkomen van eenzaamheid en versterken van het mentale welzijn. We gaan de mogelijkheden voor ontmoeting in alle wijken toetsen en waar nodig vergroten. Dit kan bijvoorbeeld via wijkfuncties van de verpleeghuizen of inzet van andere voorzieningen als 'huizen van de wijk', inclusief passende bekostiging.</p>
4.	<p>Investeren op het voorzieningenniveau</p> <p>Langer thuis wonen voor ouderen betekent dat de lokale voorzieningen voor bijvoorbeeld dagelijkse boodschappen, eerstelijns zorg, kappers, apotheken en fysiotherapeuten in voldoende mate beschikbaar moeten zijn. We zetten daarom in op een goede mix van voorzieningen, primair in de wijken met veel ouderen.</p>

Doelstelling 2.6 Vergroten en promoten aanbod aan zingevingactiviteiten voor ouderen

Zingeving betreft in de eerste plaats het zoeken naar betekenis, doelgerichtheid in het leven en eigenwaarde. Waar vastigheden zoals betaald werk wegvallen, kan dit ineens onder druk staan. Hier gaan we breed aandacht aan besteden. Ouderen kunnen daarnaast op een mooie manier van betekenis zijn in het eigen netwerk, in de wijk of op andere plaatsen in een rol als mentor, coach of vrijwilliger. Om ouderen zo lang mogelijk te laten meedoen in de samenleving, is het van belang om het aanbod aan zingevingactiviteiten te vergroten én promoten om voldoende bekendheid te verkrijgen. Vraag en aanbod zullen daarvoor meer bij elkaar moeten komen. Hierin willen we nauw samenwerken met het bedrijfsleven, het onderwijs en verenigingen binnen Vlaardingen.

Omschrijving subdoelen	
1.	<p>Deskundigheidsbevordering via het zingevingnetwerk [prioriteit 2023 / 2024]</p> <p>In Vlaardingen starten we in 2023 een zingevingnetwerk op met welzijnsorganisaties en levensbeschouwelijke organisaties. Om samen na te denken over de vragen rondom zingeving en de manier waarop partijen in de stad hier een rol in kunnen vervullen. Dit wordt vormgegeven via bijvoorbeeld trainingen.</p>
2.	<p>Verbinden vraag en aanbod aan zingevingactiviteiten</p> <p>We zien dat er enerzijds vanuit ouderen vraag is naar zingevingactiviteiten en anderzijds het aanbod en de vindbaarheid hiervan aandacht vragen. Belangrijk is om in te zetten op de verbinding tussen vraag en aanbod. We gaan dit onder meer doen door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedrijven, onderwijs en verenigingen benaderen om behoefte en kansen in kaart te brengen. Hoe bereiden zij ouderen voor op een leven na het bereiken van de pensioenleeftijd? En wat zijn mogelijke activiteiten in Vlaardingen voor ouderen? We denken bijvoorbeeld aan een rol als mentor, coach of vrijwilliger in het welzijnswerk. • In gesprek gaan met ouderen over hun wensen en behoeften, bijvoorbeeld aan de hand van de talentescan. Hierbij sluiten we zoveel mogelijk aan bij reeds bestaande gesprekken via inzet van Wmo consulenten en welzijnsadviseurs. • In de lokale media aandacht te geven aan de mogelijkheden, delen van succesverhalen etc.

Doelstelling 2.7 Optimaliseren vervoersmogelijkheden voor ouderen in Vlaardingen

Mobiliteit binnen de stad is belangrijk om op bezoek te kunnen gaan, activiteiten te bezoeken en optimaal te kunnen deelnemen in de samenleving. We vinden het van belang dat er goede vervoersvoorzieningen zijn en willen de beschikbaarheid en vindbaarheid optimaliseren. Startpunt is de in 2023 gestarte regionale pilot (MVS) rondom centrale coördinatie van vervoersvragen. Vandaaruit wordt gezien wat lokaal nodig is aan extra mogelijkheden.

Omschrijving subdoelen

1. Verbeteren beschikbaarheid en vindbaarheid van mobiliteitsoplossingen voor ouderen [prioriteit 2023 / 2024]
In 2023 is gestart met de <i>Pilot doelgroepenvervoer MVS</i> , om doelgroepen zoals ouderen te helpen om tot goede verbindingen te komen via de verschillende mobiliteitsoplossingen in de regio. We volgen de ontwikkelingen van de pilot en bezien op basis van de uitkomsten wat lokaal eventueel extra nodig is op termijn.

4.3 Zorgen

4.3.1 Wat willen we bereiken?

We gaan aan de slag met het toekomstbestendig organiseren, toekennen, uitvoeren en ondersteunen van zorg. Dit blijft altijd noodzakelijk, omdat ouderen vroeger of later nu eenmaal vaak met beperkingen en gezondheidsvraagstukken te maken krijgen en de zorgzwaarte bij de oudere doelgroep toeneemt. Naast professionele zorg zijn ook informele zorg (zoals inzet van vrijwilligers) en mantelzorg aandachtspunten. Voor deze ontwikkelingen zullen we – meer dan in de andere pijlers – nadrukkelijk samenwerken met andere gemeenten en partners binnen de MVS en/of WSD-regio. Deze regionale samenwerking wordt gestimuleerd vanuit onder andere het WOZO-programma.

Doelstellingen pijler 2 'Ontwikkelen: zorgen'

- 2.8 Efficiënter en effectiever vormgeven van zorg(landschap)
- 2.9 Versterken van de samenwerking tussen formele en informele zorg
- 2.10 Verbeteren zicht op en ondersteuning van mantelzorgers

4.3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Doelstelling 2.8 Efficiënter en effectiever vormgeven van zorg(landschap)

Om de zorg op lange termijn houdbaar te houden, is ook lokaal in Vlaardingen aanpassing nodig van het zorg(landschap). Samenwerking tussen de betrokken partijen en het versterken van de onderlinge samenhang tussen diverse vormen van zorg, welzijn en diensten zijn hierin essentieel. We willen de (inhoudelijke) samenwerking die er al is voorzetten en verdiepen en zetten in op het ontwikkelen van een (meer) integraal aanbod, gericht op buurten, vanuit één team.

Vanuit het adagium 'zelf als het kan, thuis als het kan, digitaal als het kan' wordt daarnaast ingezet op langer zelfstandig kunnen wonen. Daarbij wordt de volgorde bij een hulpvraag:

1. Wat kan de cliënt nog zelf?
2. Welke hulpmiddelen kunnen er ingezet worden?
3. Wat kan familie/mantelzorg?
4. Wat kan het sociale netwerk/andere instanties?
5. Wat kan de (zorg)professional?

Omschrijving subdoelen

1. Doorontwikkelen (intensieve) zorg thuis [prioriteit 2023 / 2024]
Langer thuis wonen betekent ook dat meer (intensieve) zorg aan huis nodig is. Samen met het zorgkantoor en de lokaal betrokken (thuis)zorgorganisaties gaan we bepalen welke vormen van (intensieve) zorg in de regio (moeten) worden ontwikkeld, zoals Volledig Pakket Thuis ⁴ (VPT). Ook brengen we in beeld wat hierin de knelpunten zijn, zoals dagbesteding, maaltijden en nachtzorg. Specifieke aandacht hebben we hierbij voor de doelgroep van ouderen met dementie. Dit leidt ook tot gezamenlijke vaststelling voor welke doelgroep intensieve zorg thuis niet haalbaar is en waarvoor dus de (schaarse) verpleeghuisplekken beschikbaar moeten blijven.

⁴ Volledig Pakket Thuis (VPT) is een leveringsvorm van zorg aan huis, dat verleend wordt door of onder verantwoordelijkheid van één Wlz-aanbieder en omvat o.a. verpleging, persoonlijke verzorging, begeleiding, behandeling, vervoer, maaltijden en schoonmaak.

2.	Onderzoeken mogelijkheden voor effectieve inzet (thuis)zorgorganisaties [prioriteit 2023 / 2024] In Vlaardingen zijn veel verschillende (thuis)zorgorganisaties actief. We gaan de mogelijkheden onderzoeken om gezamenlijk tot afspraken te komen over een effectieve inzet. Dit kan bijvoorbeeld door afspraken te maken over preferred suppliership in gebieden of wooncomplexen. Daarbij moeten we overeenstemming vinden over welke verantwoordelijkheden een zorgaanbieder heeft wanneer deze preferred supplier is.
3.	Experimenteren met integraal en domeinoverstijgend werken [prioriteit 2023 / 2024] Op diverse quick win locaties in de stad (aanpalende gebouwen bij verpleeghuizen) gaan we experimenteren met integraal en domeinoverstijgend werken. Dit houdt in het bundelen van verschillende facetten van zorgverlening tot geïntegreerd totaalpakket, bijvoorbeeld het aanbieden van dagbesteding aan mensen zonder indicatie en mensen met een indicatie uit Wmo, Zvw en Wlz. Streven hierbij is de zorg in deze aanpalende gebouwen vanuit één team te leveren.
4.	Versoepelen overgang vanuit Zvw of Wmo naar Wlz [prioriteit 2023 / 2024] We gaan de praktische uitdagingen en ervaringen bij overgang van de ene naar de andere zorgwet aanpakken in het belang van de cliënt alsook efficiëntie voor betrokken partijen. Daarbij zullen we onder meer: <ul style="list-style-type: none"> • Kaders duidelijker maken waar de overgangen tussen de domeinen zitten • Handvatten voor managen van verwachtingen door zorgorganisaties richting zorgafnemers, zodat duidelijk is wat zij kunnen verwachten • Onderzoek naar mogelijkheid van gezamenlijke manier van zorgtoewijzing door de verschillende zorgorganisaties, met als doel uniformiteit in toeleiding (overeenstemming over wanneer iemand in aanmerking ergens voor komt en eenduidigheid in wat je biedt bij welke indicatie). • Informatiedocument opstellen dat door alle partijen ondertekend wordt, waarin staat dat we ons conformeren aan kaders met als doel eenduidigheid en het spreken van dezelfde taal.
5.	Samenwerken aan ánders zorgen [prioriteit 2023 / 2024] De lokaal betrokken (thuis)zorgorganisaties gaan samenwerken in het proces van interne bewustwording op het gebied van de toekomst van (ouderen)zorg. We willen daarbij o.a. Positieve Gezondheid en reablement stimuleren als manieren om ánders te gaan zorgen en samen met cliënten te onderzoeken waar hun mogelijkheden liggen en hoe we deze kunnen versterken.
6.	Verbeteren zicht op wensen en behoeften van verschillende culturen We gaan meer onderzoek doen naar de behoefte aan zorg en ondersteuning voor ouderen met verschillende culturele achtergronden, zowel nu als in de toekomst. Daarbij brengen we de diverse doelgroepen in beeld en onderzoeken we hoe zij de zorg nu organiseren en welke ondersteuning zij eventueel nodig hebben (per doelgroep).
7.	Waarborgen juiste gegevensuitwisseling Bij meer samenwerking is zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens belangrijke randvoorwaarde. We onderzoeken of er nog aanpassingen nodig zijn in de zorginfrastructuur aan voorzieningen en afspraken om de veilige en betrouwbare uitwisseling van gegevens tussen partijen te waarborgen.

Doelstelling 2.9 Versterken van verbinding tussen formele en informele zorg

In Vlaardingen is een aantal organisaties actief op het gebied van informele zorg. Door een samenwerking tussen het formele en informele zorg en sociaal domein kunnen we elkaars kennis benutten en krachten bundelen om efficiënter, effectiever en passendere hulp te verlenen. Daarbij werken we vanuit het principe 'zorgen dat': eigen kracht, netwerk en vervolgens informele zorg zijn heel belangrijk. Wanneer nodig, moet de juiste professional worden betrokken. In veel wijken zijn al netwerken waarin verschillende partners elkaar ontmoeten en wordt gewerkt aan versterking van deze wijknetwerken. We sluiten hierop aan om ook de verbinding rondom ouderen(zorg) te borgen.

Omschrijving subdoelen

1.	Netwerken in de wijk versterken [prioriteit 2023 / 2024] Aansluiten op bestaande wijknetwerken en waar nodig initiëren nieuwe verbindingen, om netwerksamenwerking in de wijken rondom ouderen(zorg) te versterken met formele en informele partijen. <i>Zie ook pijler 3 voor samenwerking, verheldering van rollen, regie rondom de cliënt etc.</i>
2.	Versterken inzet vrijwilligers voor ouderen Onderzoeken van samenwerking met vrijwilligersorganisaties (bijvoorbeeld KLIK) voor versterkte inzet van vrijwilligers voor ouderen.

Doelstelling 2.10 Verbeteren zicht op en ondersteuning van mantelzorgers

Waar de professionele organisaties tegen beperkingen aan lopen, zal het beroep op mantelzorg en informele zorg, en daarmee de druk op inwoners en vrijwilligers, toenemen. Waar nu nog één op de 4 mensen mantelzorg verricht, zal het in 2040 zo zijn dat iedere inwoner ook mantelzorger is. We willen waarborgen dat mantelzorgers in Vlaardingen hun waardevolle werk kunnen blijven uitvoeren in een

veranderende samenleving. Dat vraagt onder meer om voldoende en stevige steunstructuren zoals respijtzorg maar ook het ondersteunen van met name de jonge mantelzorgers en de werkende mantelzorgers.

Omschrijving subdoelen	
1.	<p>Verbeteren respijtzorg [prioriteit 2023 / 2024] We gaan aan de slag om opvolging te geven aan de aanbevelingen uit het onderzoek over respijtzorg in de MVS regio.</p>
2.	<p>Beter zicht op mantelzorgers [prioriteit 2023 / 2024] We willen de mantelzorgers beter in beeld krijgen, door o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meer aandacht voor informerende en signalerende rol bij (thuis)zorgmedewerkers • Huis-aan-huis mailing <p>Daarbij gaan we hen actief informeren over ontwikkelingen, mogelijkheden en respijtzorg in Vlaardingen via gemeentelijk steunpunt (sluit aan op bewustwording en voorlichting pijler 1).</p>
3.	<p>Ondersteunen jonge en werkende mantelzorgers In de ondersteuning van de langer thuis wonende ouderen wordt vaak een beroep gedaan op het netwerk van de oudere. Veel van deze mantelzorgers zijn zelf nog werkzaam en moeten de diverse (zorg)taken langdurig combineren. We willen juist de jonge (t/m 24 jaar) en werkende mantelzorgers extra ondersteuning bieden. We onderzoeken onder meer de mogelijkheden en interesse voor mantelzorgtrainingen via bijv. een Mantelzorgacademie.</p>

5 Pijler 3: Samenwerken

5.1.1 Wat willen we bereiken?

De opgave van wonen, welzijn en zorg voor ouderen raakt aan het werk van veel (vrijwillige) organisaties in de stad. De werelden van fysiek en sociaal domein, van wonen, welzijn en zorg, moeten we meer met elkaar gaan verbinden. In de andere pijlers zijn hiervoor al concrete activiteiten opgenomen. We trekken samen op met woningcorporaties, (thuis)zorgorganisaties, welzijnspartijen, 1^e-lijns zorgpartijen (o.a. huisartsen), apotheken, opleiders en partijen die vanuit het sociaal domein ondersteuning bieden. Ook binnen de gemeente is aandacht nodig voor goede samenwerking tussen de diverse domeinen, zoals sociaal domein, wonen, grondzaken en fysieke woonomgeving. Samen moeten we aan de slag, vanuit ieders rol en verantwoordelijkheden, met de vraagstukken op onder meer financiering en personeel.

Doelstellingen pijler 3 'Samenwerken'

- 3.1 Versterken verbinding tussen domeinen van wonen, welzijn en zorg voor meer samenhang in beleidsvorming en uitvoering
- 3.2 (Door)ontwikkelen domeinoverstijgende financiering op de opgave
- 3.3 Werken aan een aantrekkelijk werk- en woonklimaat voor zorg- en welzijnspersoneel

5.1.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Doelstelling 3.1 Versterken verbinding tussen domeinen van wonen, welzijn en zorg voor meer samenhang in beleidsvorming en uitvoering

Om samen en integraal tot goede beleidsvorming, concrete oplossingen en onderlinge afspraken te komen, is het van belang dat partijen vanuit de domeinen wonen, welzijn en zorg elkaar (nog) beter leren kennen. Vanuit het doorlopen traject zijn hierop met de deelnemende partijen mooie stappen gezet. Het versterken van deze verbinding vraagt de komende jaren echter blijvend onze aandacht. Stevige verbinding en integraliteit tussen beleid en uitvoering, vanuit al deze domeinen, is daarbij het hogere doel.

Omschrijving subdoelen

1.	Samenwerking in de wijken versterken [prioriteit 2023 / 2024] In samenhang met doelstelling 2.9 gaan we aan de slag om een betere samenwerking te waarborgen tussen partijen die betrokken zijn bij ouderen in de wijken. Hierbij hebben we met name aandacht voor: <ul style="list-style-type: none">• Verbinding en optimaliseren rolverdeling tussen wijkteams, welzijn, (thuis)zorgorganisaties en 1e lijns zorg (o.a. driehoek huisarts, welzijn en wijkverpleging) onder regie van de gemeente• Samenwerking en afstemming / rolverdeling tussen huisartsen en Specialististen Ouderengeneeskunde onder regie van de zorgorganisaties• Samenwerking van het 'team' rondom de cliënt: wat zijn de rollen, wie heeft de regie, etc.
2.	Verbinden van de domeinen wonen, welzijn en zorg binnen de gemeente [prioriteit 2023 / 2024] Actief verbinden van de domeinen wonen, welzijn en zorg (fysiek en sociaal) binnen de Gemeente Vlaardingen om meer integraal op te trekken bij (beleids)ontwikkelingen.
3.	Meer verbinding tussen gezondheid en welzijn a.d.h.v. cliëntreis [prioriteit 2023 / 2024] We gaan aan de slag om tot betere verbinding te komen tussen gezondheidspartners zoals ziekenhuizen en welzijnspartijen. Om eerder zicht te krijgen op kwetsbare ouderen en te zorgen dat ouderen beter geïnformeerd c.q. doorverwezen kunnen worden naar het welzijnsveld. Aan de hand van een cliëntreis zullen de mogelijke risico- en contactmomenten in beeld worden gebracht en wordt een verbeterplan opgesteld.

Doelstelling 3.2 (Door)ontwikkelen domeinoverstijgende financiering op de opgave

Eén van de grote uitdagingen binnen de gewenste ontwikkeling in pijler 2 betreft de (afstemming van) financiering. Momenteel wordt gewerkt aan een wetsvoorstel *Domeinoverstijgend samenwerken*, dat het onder meer mogelijk moet maken voor zorgkantoren om bij te dragen aan initiatieven die ertoe kunnen leiden dat het beroep op de Wlz kan worden beperkt. In Vlaardingen doen we ervaringen op die bijdragen aan het regionale beeld over de belemmeringen en kansen in de samenwerking en bijbehorende domeinoverstijgende financiering.

Omschrijving subdoelen

1.	Onderzoeken duurzame domeinoverstijgende financiering Naast het experimenteren in de praktijk (doelstelling 2.8) wordt vanuit het Regionale Programma Ouderenzorg onderzocht hoe we in de regio komen tot een duurzame financiering en domeinoverstijgende financiering. Dit maakt ook onderdeel uit van de regionale activiteiten in het kader van het concept 'Gezond & Wel Thuis'.
----	---

Doelstelling 3.3 Werken aan een aantrekkelijk werk- en woonklimaat voor zorg- en welzijnspersoneel

Vlaardingen als MBO-stad wil een aantrekkelijk werk- en woonklimaat bieden voor zorg- en welzijnspersoneel. We gaan daarvoor werken aan goede mogelijkheden voor wonen, onderwijs en werk. De Zorg Innovatie Academie (ZIA) en hieraan verbonden onderwijs- en zorgpartners spelen hierin een belangrijke rol, naast de gemeente en woningcorporaties. Zo werken de diverse zorgorganisaties en het Albeda college op dit moment, via de Zorg Innovatie Academie (ZIA), aan het project 'Samen opleiden in de ouderenzorg'. Binnen de stad werken de betrokken zorg- en welzijnspartners de komende jaren samen op om het werk aantrekkelijker te maken én houden. Ook wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om huisvesting voor medewerkers van zorg- en welzijnsorganisaties beschikbaar te stellen.

Omschrijving subdoelen

1.	Samenwerken voor een gerichte inzet van zorgpersoneel De lokale zorgorganisaties werken samen bij het onderzoeken en waar mogelijk invoeren van kansen voor (verdere) functiedifferentiatie en functiedelegatie, om tot meer gerichte inzet van expertise te komen en de druk op zorgpersoneel te verdelen. Hierbij wordt waar nodig ook samengewerkt met andere bij de doelgroep betrokken partijen.
2.	Mogelijkheden benutten voor samenwerking [prioriteit 2023 / 2024] De lokale zorgorganisaties blijven met elkaar in gesprek om te onderzoeken of zij meer kunnen gaan samenwerken op onderwerpen als het gebruik van locaties / gebouwen, gezamenlijke dagbesteding, samenwerking nacht-, avond- en weekenddiensten, 24-uurszorg, etc. Op basis van complementariteit van de diverse aanbieders komen we tot afspraken over onderlinge verdeling van expertise, specialisaties etc.
3.	Versterken prettig werk- en woonklimaat voor zorg- en welzijnspersoneel [prioriteit 2023 / 2024] In samenhang met de Zorg Innovatie Academie (ZIA) en het programma 'Vlaardingen MBO stad' gaan we de kansen verkennen voor onder meer: <ul style="list-style-type: none">• het aantrekkelijker maken en houden van de ouderenzorg en het welzijnswerk;• de verbinding tussen opleidingen en de praktijk, ook rondom taakdifferentiatie en nieuwe wonen, welzijn en zorgconcepten;• het realiseren c.q. beschikbaar stellen van woningen voor zorgpersoneel in de stad.

6 Aan de slag

Met de eerder opgestelde Woonzorgvisie ouderen 2023 – 2030 is een gezamenlijke inhoudelijke basis gelegd. Dit programmaplan vormt een gezamenlijk vertrekpunt voor het 'doen'. Aan de hand hiervan wordt de werkwijze voor de komende jaren vormgegeven en concreet gemaakt in een uitvoeringsagenda. Om samen in gesprek te blijven over ontwikkelingen, keuzes en prioriteiten. Om elkaar daarin vast te houden en de koers te bewaken. Hoe dat eruit ziet, is in dit hoofdstuk beschreven.

6.1 Programmatisch werken

We streven naar een programmatische werkwijze voor dit programmaplan, waarbij meerdere projecten parallel zullen lopen en vanuit het programma integrale monitoring en sturing plaatsvindt. Cruciaal daarin is een goede projectdefinitie aan de voorkant. Voor alle op te starten activiteiten zal daarom een (korte en krachtige) projectopdracht worden opgesteld bij de start. De projectopdracht geeft richting aan de stappen die ten behoeve van de actie genomen worden. Dat kan één A4tje zijn voor een eenvoudige actie en een uitgebreider plan voor een groot project. Hierin zijn tenminste de volgende onderdelen opgenomen:

- Doel
- Resultaten
- Aanpak en planning
- Betrokken partijen
- Communicatie
- Participatie (partners en inwoners)
- Risico's en aandachtspunten
- Financiën, begroting en dekking
- Besluitvorming

De projectopdracht vormt de basis om de voortgang op projecten te beoordelen en waar nodig te herdefiniëren.

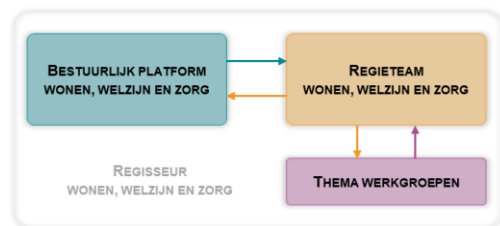
6.2 Governance

Om vanuit netwerksamenwerking integraal te sturen op de uitvoering van het programma, dilemma's af te stemmen, keuzes te maken en het programma waar nodig bij te stellen, is een heldere governance nodig rondom de samenwerkingsstructuur, besluitvorming, financiering en communicatie.

6.2.1 Samenwerkingsstructuur

Integrale sturing en monitoring op de realisatie van het programmaplan is noodzakelijk. Daarom verbinden we betrokken partijen in een (ambtelijk) *Regieteam wonen, welzijn en zorg*. Op bestuurlijk niveau richten we een *Bestuurlijk platform wonen, welzijn en zorg* in.

Onder het regieteam functioneren diverse *Thema werkgroepen*, gebaseerd op de activiteiten vanuit het programmaplan. Het geheel staat onder regie van de gemeente Vlaardingen in de persoon van een *regisseur wonen, welzijn en zorg*.

NB In 2023 wordt ook een integrale woonzorgvisie opgesteld voor andere aandachtsgroepen. Te zijner tijd zal een logische verbinding worden gemaakt met de in dit document voorgestelde structuur en werkwijze. Dat kan betekenen dat de samenstelling van de diverse gremia op termijn aanpassing vraagt.

Bestuurlijk platform

Het bestuurlijk platform is een integraal bestuurlijk overleg, waarin op bestuurlijk niveau's dilemma's worden besproken, keuzes worden gemaakt en wordt besloten tot bijstelling van het programmaplan. Het platform staat onder voorzitterschap van de regisseur wonen, welzijn en zorg. Daarnaast zijn de onderstaande sectoren vertegenwoordigd:

- Gemeente
- Woningcorporaties
- (Thuis)zorgorganisaties ouderen
- Welzijnsorganisaties
- DSW
- ROGplus

Met ingang van het vierde kwartaal van 2023 komt het bestuurlijk platform samen, met een frequentie van 3 maal per jaar. Daarbij sturen de bestuurders op een programmatische wijze op de diverse projecten, zoals hierboven toegelicht. Het programmaplan vormt de integrale 'kapstok', de uitvoeringsagenda de concrete opgave waarop wordt gestuurd.

NB Wens is om vooralsnog met alle deelnemende partijen samen te komen. Op termijn is het mogelijk tot een afvaardiging per sector te komen. Daarmee ontstaat een natuurlijk evenwicht en ontstaat een logische aanleiding om binnen de sector onderling goede afstemming en samenwerking te borgen.

Regieteam

De belangrijkste taak van het regieteam is sturing te geven aan de thema werkgroepen, de voortgang te volgen, het bestuurlijk platform te informeren en hen keuzes voor te leggen en waar nodig voorstellen te doen tot bijstelling van het programmaplan aan het bestuurlijk platform. Concreet worden de projectplannen (6.1) in het regieteam vastgesteld. In het regieteam zijn dezelfde partijen vertegenwoordigd als in het bestuurlijk platform. Het regieteam staat onder voorzitterschap van de regisseur wonen, welzijn en zorg.

NB Wens is om vooralsnog met alle deelnemende partijen samen te komen. Op termijn is het mogelijk tot een afvaardiging per sector te komen. Daarmee ontstaat een natuurlijk evenwicht en ontstaat een logische aanleiding om binnen de sector onderling goede afstemming en samenwerking te borgen.

Thema werkgroepen

Aan de hand van de activiteiten in het programmaplan worden thema werkgroepen samengesteld met diverse betrokken partijen vanuit de stad. In en vanuit de thema werkgroepen wordt gewerkt aan realisatie van de gestelde doelen. Samen overleggen, plannen maken, taken verdelen en handelen. Iedere thema werkgroep benoemt een organisatie als 'trekker'. Deze trekker zorgt voor een duidelijke projectopdracht en afstemming en verantwoording hierop met de regisseur.

6.2.2 Besluitvorming

Binnen de hierboven geschetste samenwerkingsstructuur vindt gezamenlijke besluitvorming plaats over het samenwerkingsproces. Gezamenlijk kan via regieteam en bestuurlijk platform besloten worden tot prioritering of aanpassing van activiteiten en dergelijke en het tempo waarin zaken - naast elkaar of opvolgend - opgepakt moeten worden.

Daarnaast worden activiteiten, pilots en programma's opgezet vanuit dit programmaplan. Voor al die initiatieven wordt een projectplan opgesteld, waarin onder meer duidelijkheid wordt gegeven over de betrokken partijen en voor het plan benodigde besluitvorming. Inhoudelijke besluiten hierin worden op de juiste wijze bij de betrokken organisaties genomen. Wanneer bijvoorbeeld een bestaand wooncomplex wordt getransformeerd tot wooncomplex met een afgestemd aanbod van welzijn en zorg, zal met de betreffende partijen besluitvorming op dit project plaatsvinden.

6.2.3 Monitoring en sturing

De gehele opgave, zoals geschetst in de Woonzorgvisie ouderen 2023 – 2030 en vertaald naar dit programmaplan, vraagt intensieve aandacht en inzet de komende jaren. Voor de overzichtelijkheid en stuurbaarheid knippen we deze opgave daarom op in verschillende jaarschijven. Ieder jaar stellen we een uitvoeringsagenda op met de ambities voor het betreffende jaar en de doelen uit het programma waaraan wordt gewerkt. Tijdens het jaar sturen we op de realisatie van de uitvoeringsagenda en één keer per jaar (voor de zomer) rapporteren we op het programma. Dat vindt plaats door achteruit en vooruit te blikken:

- Wat hebben we bereikt?
- Waar staan we nu?
- Welke ontwikkelingen zijn relevant?
- Wat betekent dit alles voor het programma en het realiseren van de doelen?
 - Optie: bijstellen / herijken / aanvullen programmaplan
- Wat komt er in de nieuwe uitvoeringsagenda?

Op deze wijze kunnen de jaarlijkse ontwikkelingen goed worden gevolgd en waar nodig worden vertaald naar input voor de P&C cyclus van de betrokken partijen.

6.2.4 Financiën samenwerking

We zien in dat de opgave zeker de komende tien jaar aandacht vraagt en daarmee inzet van veel (maatschappelijke) partners in de stad. Veel van de zaken in het programmaplan vragen een periode van nader onderzoek voordat concrete oplossingen worden geïmplementeerd. Regelmatig zal dit in eerste instantie plaatsvinden via een experiment of pilot. Van belang is dat dit proces gezamenlijk handen en voeten krijgt en dus de programmastructuur van hoofdstuk 6 wordt gewaarborgd. Daarnaast zeggen de betrokken organisaties met vaststelling van dit programmaplan toe in de eigen organisatie rekening te houden met een vraag voor inzet van mensen en middelen op de concrete activiteiten die behoren bij de jaarlijkse uitvoeringsagenda.

Met betrekking tot de financiën geldt eenzelfde onderverdeling als bij de besluitvorming: kosten en inzet voor het proces en kosten en inzet voor de activiteiten. We gaan de komende tijd praktisch aan de slag. Op termijn willen we onderzoeken of we gezamenlijk tot een begroting en adequate dekking kunnen komen op het gehele programma in Vlaardingen.

Proceskosten

Binnen de samenwerkingsstructuur ligt de verantwoordelijkheid om tot financiering op het proces te komen. Dit vraagt allereerst beschikbare capaciteit vanuit de verschillende sectoren, om de gewenste bijdrage te leveren aan het bestuurlijke platform, het regieteam en de diverse thema werkgroepen. Alle deelnemende partijen zeggen toe deze tijd te investeren voor het goed functioneren van de voorgestelde samenwerkingsstructuur.

Verder kan gesteld worden dat de volgende 'organisatiekosten' te voorzien zijn voor tenminste de jaren 2024 en 2025 om de opgave integraal te blijven benaderen en samenwerking en projecten aan te jagen:

- 1) Inzet van een regisseur c.q. programmamanager
- 2) Inzet voor communicatie

Inhoudelijke kosten

Bij de concretisering van activiteiten, projecten en pilots ligt de financieringsvraag voor het betreffende onderdeel en zal in gezamenlijkheid een begroting worden opgesteld en dekking worden afgestemd. Die besluitvorming vindt plaats binnen regieteam (omdat het past binnen het programma) óf bij de deelnemende organisaties.

In het algemeen kan gesteld worden dat de komende jaren incidentele middelen benodigd zullen zijn voor bepaalde start- of ontwikkelingskosten op activiteiten. Bijvoorbeeld het inrichten van een ontmoetingsruimte of het geschikt maken van een wooncomplex en de fysieke omgeving. De kosten hiervoor zijn sterk afhankelijk van het gezamenlijke ambitieniveau en de onderlinge afspraken. Op activiteitsniveau wordt hiervoor een begroting opgesteld, die voorzien wordt van een (gezamenlijke) dekking.

Financieringsmogelijkheden

De kosten voor de komende jaren zullen meer helder worden naarmate activiteiten concreet worden opgepakt. Het is daarom van belang dat alle deelnemende organisaties in hun begrotingen rekening houden met deze opgave en hiervoor ruimte creëren om de in de toekomst te verwachten kosten te dekken. Via het opstellen en jaarlijks herijken van de uitvoeringsagenda wordt een concrete begroting voor het programma per jaar opgesteld.

De gemeente Vlaardingen ziet voor zichzelf een belangrijke rol weggelegd als het gaat om het regisseren op de uitvoering van de integrale opgave, het verbinden van partijen en het stimuleren van initiatieven. Om die reden is het voornemen in de begroting voor 2024 financiële ruimte op te nemen om de verwachte organisatiekosten te dekken. Vooralsnog betreft dit incidentele middelen, de eventueel benodigde structurele middelen worden de komende jaren geconcretiseerd op activiteitsniveau en zullen te zijner tijd worden ingebracht in de financiële processen. Ook zal de gemeente in de begroting voor 2024 opnemen welke incidentele middelen beschikbaar zijn vanuit het programma Wonen om de in dit programmaplan vastgelegde ambities met betrekking tot de woonaspecten een impuls te geven.

Verder zal gebruik worden gemaakt van de financieringsmogelijkheden vanuit het Rijk, de Provincie Zuid-Holland en het lokale Fonds Schiedam Vlaardingen e.o. Enkele concrete kansen hierbij zijn:

- De integrale aanvraag vanuit de gemeente in het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), waarvoor het Rijk een specifieke uitkering beschikbaar stelt. De te financieren onderdelen raken diverse activiteiten in dit programmaplan, zoals Welzijn op recept, valpreventie, mantelzorg en het vergroten van het sociaal welbevinden.

- In aanloop naar de wet Domeinoverstijgend financieren kan in 2023 gebruik worden gemaakt van een specifieke uitkering om te experimenteren met domeinoverstijgende samenwerking.
- Het Rijk stelt middelen ter beschikbaar om concrete uitwerking te geven aan de landelijke afspraken in het Integraal Zorgakkoord (IZA). Binnen de WSD regio worden deze middelen ingezet voor gezamenlijke financiering van het Regionale Integrale Gezondheidsakkoord (RIGA).
- Landelijk en provinciaal zijn er diverse subsidieregelingen voor de opgave van wonen, welzijn en zorg. Waar dit past binnen de mogelijkheden van dit programmaplan, zullen we ons inspannen om deze subsidies te verwerven om zo een bijdrage te leveren aan het bereiken van de gestelde doelen. Wel geldt daarbij dat subsidies altijd vragen om co-financiering door de gemeente en/of andere betrokken partners.
- Tot slot onderzoeken we de mogelijkheden om via de Subsidieregeling Vliegende Brigade vanuit de Provincie Zuid-Holland een bijdrage te ontvangen voor deze opgave.

6.3 Communicatie en participatie

Zowel communicatie (delen van informatie) als participatie (in gesprek met inwoners en stakeholders, ophalen van informatie en behoeften) zijn belangrijke aspecten voor dit programma. In deze paragraaf is uitgewerkt hoe we dit willen vormgeven.

Communicatie

Met dit communicatieplan willen we de volgende doelen bereiken:

1. Voor eind 2023 zijn de inwoners van Vlaardingen attent gemaakt op, hebben ze kennis gemaakt met en weten ze wat het project Wonen, welzijn en zorg voor ouderen in Vlaardingen betekent en inhoudt en zijn ze in staat de voortgang hierop te volgen.
2. Onderlinge communicatie binnen de regiegroep waarborgen en stroomlijnen om tot eenduidige externe communicatie te komen.
3. Gericht betrekken van inwoners en stakeholders in de stad bij de uitvoering van de woonzorgvisie.

Onderstaande tabel geeft weer welke doelgroepen we onderscheiden en wat hiervoor de communicatiestrategie is.

Doelgroep	Communicatiestrategie
<ul style="list-style-type: none"> • Stakeholders: alle partijen die een rol (kunnen) spelen bij de opgave wonen, welzijn en zorg voor ouderen 	<ul style="list-style-type: none"> • Door middel van themabijeenkomsten wordt er informatie gedeeld en opgehaald. • Partners zullen ook gericht benaderd worden om deel te nemen aan themawerkgroepen.
<ul style="list-style-type: none"> • Regiegroep: kernpartners voor de opgave (gemeente Vlaardingen, Waterweg Wonen, Zonnehuisgroep Vlaardingen, Argos Zorggroep, Cedrah, Frankelandgroep, ROGplus en DSW, Minters, Seniorenwelzijn en Woningstichting Samenwerking) 	<ul style="list-style-type: none"> • De Regisseur is voorzitter van de regiegroep en stemt af met de kernpartners via de regiegroep. • We stellen een communicatiegroep samen vanuit de kernpartners, die iedere twee maanden samenkomt.
<ul style="list-style-type: none"> • Inwoners Vlaardingen (breed en specifiek doelgroep ouderen) 	<ul style="list-style-type: none"> • In Groot Vlaardingen delen we periodiek de voortgang op het programma en bereikte resultaten. Denk aan interviews met stakeholders en bewoners plus eventueel groot nieuws. Via storytelling maken we zichtbaar wat we doen, creëren we betrokkenheid onder inwoners én geven we stakeholders de ruimte zich te profileren. • We richten een online 'platform' in (onderdeel van <i>Vlaardingswonen</i>) waar met enige regelmaat nieuws wordt gedeeld. Men kan hier ook inschrijven voor een nieuwsbrief. • Via sociale media posten we regelmatig nieuwtjes of foto's na afstemming met de communicatiegroep. • Wanneer er voldoende 'content' is, delen we een nieuwsbrief met nieuws uit het programma. Input komt vanuit het programma, de stakeholders of bewoners zelf. De communicatiegroep vormt de redactie. • Bij nieuws dat individuen moet bereiken, maken we gebruik van fysieke brieven.

	<ul style="list-style-type: none">• We betrekken inwoners uit de (toekomstige) doelgroep actief bij de verdere uitvoering, zoals toege-licht onder 'participatie'.
--	--

Bij jaarlijkse herijking van de uitvoeringsagenda wordt ook een evaluatie uitgevoerd voor communicatie en een communicatiekalender voor de nieuwe uitvoeringsagenda opgesteld.

Participatie

Vanaf de start van het project is voor de totstandkoming van de woonzorgvisie samengewerkt met kernpartners in de stad. Daarnaast is voor participatie een aantal themabijeenkomsten georganiseerd voor de gemeenteraad en voor overige partners in de stad die bij de doelgroep zijn betrokken. Dit betreft onder meer welzijnspartijen, informele zorg, huurdersraden, adviesraad sociaal domein en wijkteams.

We willen uitvoeren mét onze ouderen. Het is heel belangrijk om met de inwoners uit de doelgroep zelf te spreken en helder te krijgen wat zij belangrijk vinden en wat hun woon- leef- en zorgwensen zijn. Veel mensen hebben er duidelijke ideeën over hoe ze prettig samen kunnen leven met anderen. Daarom blijven we hen betrekken bij concrete stappen in de uitvoering. Voor ieder project binnen de uitvoeringsagenda bepalen we of, en zo ja, hoe gericht vormgegeven wordt aan participatie met andere partijen en inwoners. We beschrijven per project met welk doel en in welke vorm we ouderen willen betrekken.

Bijlage 1: Gehanteerde definities

Bij het gezamenlijk ontwikkelen is een gemeenschappelijke taal en duiding van belang. Daarom is in deze bijlage een aantal definities opgenomen als handvat voor het lezen van de doelen en activiteiten.

Doelgroep

De doelgroep *ouderen* betreft alle 65+’ers binnen de gemeente, verdeeld in vier categorieën:

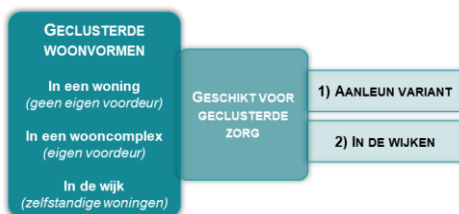
	Omschrijving doelgroep
Doelgroep 0	Ouderen zonder een ondersteunings- en zorgvraag.
Doelgroep 1	Ouderen met een ondersteuningsvraag en/of lichte zorgvraag. Zij hebben hulp en begeleiding nodig bij fysieke, emotionele en sociale uitdagingen om zelfstandig te kunnen blijven wonen.
Doelgroep 2	Ouderen met een verhoogd risico op decompensatie, spoed- en crisisopnames en verwaarlozing. Zij hebben een (beginnende) somatische en/of psychogeriatrische zorgvraag en zouden voorheen in aanmerking komen voor een verzorgingshuis plek (ZZP 1-3).
Doelgroep 3	Ouderen met een zware zorgvraag die niet meer zelfstandig kunnen wonen. Het gaat hierbij om (ernstige) somatische en/of psychogeriatrische problematiek die permanent toezicht en/of 24 uur per dag zorg in de nabijheid vraagt (ZZP 4 en hoger).

Geclusterde woonvormen

We volgen de landelijk gehanteerde definitie van RIGO Research en Advies en de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO):

“Een woonvorm, bijvoorbeeld een woonvoorziening, waar overwegend ouderen wonen, met minimaal 5 ruimtelijk geclusterde zelfstandige wooneenheden, met een gemeenschappelijke ontmoetingsruimte.”

Binnen Vlaardingen zijn al de nodige wooncomplexen beschikbaar die onder deze definitie passen (zie ook de quick scan van Fortuna d.d. februari 2022). Het criterium van een ontmoetingsruimte is (nog) niet in alle potentiële geclusterde woonvormen gerealiseerd.

Uit het ‘raamwerk wonen, welzijn en zorg’ moet blijken wanneer complexen geschikt zijn voor het inrichten van geclusterde zorg. Dit zal een deel van de beschikbare geclusterde woonvormen betreffen, bijvoorbeeld in verband met het aantal

woningen of de bouwkundige mogelijkheden. We onderscheiden daarbij twee varianten van *geclusterde wooncomplexen met geclusterde zorg*:

- 1) Aanleunvariant: de geclusterde woonvorm bevindt zich binnen een straal van 1 kilometer afstand van een intramurale zorglocatie en kan vandaaruit worden bediend met zorg.
- 2) In de wijken: de geclusterde woonvorm bevindt zich in een wijk zonder nabijheid van een intramurale locatie.

Geschikte woonvormen

Woonvormen waarin het – gezien locatie, faciliteiten en samenwerking tussen partners wonen, welzijn en zorg – mogelijk is om lang zelfstandig te blijven wonen. De criteria hiervoor zullen vanuit het raamwerk verder worden verfijnd.

Bijlage 2: Format projectopdracht

In hoofdstuk 6 is beschreven op welke wijze wordt gewerkt aan de realisatie van diverse projecten om de programmadoelen te realiseren. Hieronder is een format voor een projectopdracht opgenomen. Voor ieder project dient een projectopdracht opgesteld te worden, die door het regieteam moet worden vastgesteld.

Naam project	Wat is de naam van het project?
Korte omschrijving	Geef een korte omschrijving van het project
Verbinding programmaplan	Aan welke pijlers en activiteiten raakt dit project?
Doel(en)	Welk(e) doel(en) willen we bereiken via dit project?
Afbakening	Wat valt wel en niet binnen de scope van dit project?
Resultaten	Wat zijn de tastbare c.q. meetbare uitkomsten van het project, om vast te stellen of de doelen zijn behaald?
Aanpak en planning	Hoe wordt gewerkt aan het bereiken van de doelen en resultaten? Welke stappen c.q. fasering zijn daarbij van toepassing en hoe is de planning hiervan?
Communicatie	Is er voor dit project specifieke communicatie nodig of te voorzien?
Participatie	Is er voor dit project specifieke participatie bij partners en/of inwoners nodig of te voorzien?
Risico's en aandachtspunten	Wat zijn de risico's en aandachtspunten bij dit project en hoe is hiermee omgegaan?
Betrokken partijen	Welke partijen zijn betrokken bij dit project en wat zijn hun rollen?
Begroting en dekking	Welke inzet en investeringen zijn nodig voor dit project? Op welke wijze is de dekking hiervoor geborgd?
Besluitvorming	Welke besluitvorming is nodig, naast de vaststelling van deze projectopdracht in de programmastructuur?